

Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Realizowanego w Powiecie Tarnogórskim w roku 2020.

1. W 2020 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach zakończyło realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowanego w Powiecie Tarnogórskim w latach 2017-2020 przyjętego Uchwałą Rady Powiatu z dnia 20 grudnia 2016 r. nr XXVII/242/2016. Celem nadrzędnym Programu było ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i skuteczna ochrona ofiar przemocy. Cele operacyjne to: edukacja społeczna i promocja postaw oraz działań wolnych od przemocy, stworzenie organizacyjnych i kadrowych warunków udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom, świadkom i sprawcom przemocy w rodzinie; efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy. Monitoring i sprawozdawczość Programu dokonywana była corocznie przez analizę jakościową i ilościową realizacji poszczególnych zadań Programu, w oparciu o dane przekazane do PCPR przez realizatorów poszczególnych zadań.

2. W okresie sprawozdawczym Powiat Tarnogórski został poddany kontroli Wojewody Śląskiego dotyczącej oceny funkcjonowania powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Tarnogórskim. Ocena funkcjonowania powiatowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest pozytywna, zadania określone w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są realizowane na bieżąco, w odniesieniu do pojawiających się potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy.

3. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowany jest cyklicznie od roku 2008 program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Program został przyjęty Uchwałą nr XXXI/266/2017 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 3 marca 2017 roku w sprawie przyjęcia „Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie Realizowanego w Powiecie Tarnogórskim w latach 2017-2020”. Program to cykl ok. 15 spotkań grupowych, który poprzedzony jest indywidualnymi konsultacjami. W celu rekrutacji uczestników do udziału w programie nawiązano współpracę z Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, kuratorami, policją, ośrodkami pomocy społecznej na terenie powiatu, aresztem śledczym w Tarnowskich Górach. W 2020 roku zrealizowano jedną edycję programu korekcyjno-edukacyjnego w warunkach wolnościowych dla łącznie 11 osób, spośród których 6 osób ukończyło program. Wysokość otrzymanej dotacji z budżetu państwa wynosiła 9 306,00 zł. W okresie sprawozdawczym zakończono realizację ww. Programu na lata 2017-2020. Corocznie prowadzony jest monitoring sytuacji osób, które ukończyły Program korekcyjno-edukacyjny pod kątem powrotu do zachowań przemocowych. Monitoring prowadzony do 3 lat od ukończenia Programu.

4. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2018 przyjęło w ramach Zarządzenia nr 38/2018 Dyrektora PCPR z dnia 21 listopada 2018 r. „Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W roku 2020 PCPR po raz trzeci realizowało działania w ramach ww. Programu ten realizowany był w warunkach wolnościowych i był skierowany do 4 osób, wszyscy uczestnicy zrealizowali założenia udziału w spotkaniach indywidualnych i ukończyli program pomyślnie. Praca w ramach programu skupiała się m.in. wokół: poznania mechanizmów powstawania przemocy; rozwijania umiejętności samokontroli; poprawy umiejętności komunikacji; poznania sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami, nabywania umiejętności wyrażania własnych myśli, poglądów i uczuć; sposobów skuteczniejszego rozwiązywania konfliktów oraz pracy nad poprawą relacji z bliskimi. Wysokość otrzymanej dotacji z budżetu państwa wynosiła 2 940,00 zł. Program ma charakter sesji indywidualnych, które całościowo obejmują od 10 do 15 godzin. Realizacja oddziaływań programu odbyła się w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach. Zgodnie z zapisami Programu w okresie od 6 miesięcy do roku od ukończenia Programu prowadzony był monitoring pod kątem powrotu osób, które ukończyły Program, do zachowań przemocowych.

5. 21 listopada 2018 r. Zarządzeniem nr 38/2018 Dyrektora PCPR wprowadzono Program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w latach 2019-2020. Celem programu jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w Powiecie poprzez wspieranie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy poprzez promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. W 2020 r. do udziału w warsztatach umiejętności wychowawczych zakwalifikowano 11 osób – 6 klientów OPS w Radzionkowie, 3 klientów MOPS w Tarnowskich Górach oraz 2 osoby starające się reintegrację rodziny rekrutowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach. Przeprowadzono 1 cykl warsztatów (łącznie 12 godzin zajęć dydaktycznych), w spotkaniach uczestniczyły 4 mieszkanki powiatu tarnogórskiego. Pozostałe osoby zgłoszone do udziału w warsztatach nie zdecydowały się na udział z uwagi na rozprzestrzeniającą się epidemię COVID-19 i odroczyły swój udział do czasu ustabilizowania się sytuacji związanej z pandemią.

6. W 2020 r. powołano drugiego pracownika PCPR jako członka Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ożarowicach. Pracownicy PCPR są członkami 2 Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie powiatu i wzięli udział w 5 posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych. Ponadto, w przypadku zaistnienia konieczności związanej z sytuacją dziecka czy rodziny, poszczególni pracownicy PCPR są zapraszani do udziału w spotkaniach grup roboczych. Łącznie w 2020 r. uczestniczyli w 7 posiedzeniach grup roboczych dotyczących wszczętej procedury „Niebieskiej Karty” działających w ramach Zespołów Interdyscyplinarnych.

7. W roku sprawozdawczym pracownicy PCPR, w związku ze zgłoszoną przemocą w rodzinie, spisali jedną Niebieską Kartę. Karta ta została przekazana do właściwego ośrodka pomocy społecznej z terenu Powiatu Tarnogórskiego, który zgodnie z kompetencjami prowadził dalszą procedurę przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

8. W ramach jednostki prowadzone jest specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne dla osób dotkniętych przemocą. Ponadto PCPR wpisany jest do rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego pod numerem 86/2011.

9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2020 roku zaktualizowało bazę teleadresową podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc. Na stronie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie umieszczono zaktualizowaną teleadresową podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie działających w województwie śląskim.

10. W ramach współpracy nawiązanej w 2019 roku z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) udostępnia się w tut. Centrum broszury, informatory, ulotki oraz inne materiały informacyjne z zakresu pomocy osobom doświadczającym przemocy, w tym problemów alkoholowych.

11. W 2020 r. została przeprowadzona edycja szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych - świadectwo ukończenia szkolenia otrzymało 9 osób. Zorganizowano także edycję szkolenia PRIDE dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze oraz dokończono realizację 1 edycji rozpoczętej w listopadzie 2019 r. w ramach projektu „Powiatowe Centrum Usług Społecznych” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Łącznie szkolenia dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze w roku 2020 ukończyło 20 osób. Szkolenie prowadzili trenerzy programu „PRIDE. Rodzinna piecza zastępcza”. Program szkoleniowy obejmował 12-13 sesji szkoleniowych, spotkanie organizacyjne oraz konsultacje domowe w miejscu zamieszkania każdej z rodzin kandydackich – konsultacje miały na celu indywidualną analizę sytuacji rodzinnej kandydatów, posiadanych przez nich kompetencji, omówienie ewentualnych wątpliwości rodziny. Ponadto sprawdzano warunki lokalowe i sanitarne ważne z punktu widzenia ochrony i bezpieczeństwa dzieci. Program szkolenia uwzględniał elementy prawa rodzinnego, pedagogiki, psychologii rozwojowej i wychowawczej, wiedzę i umiejętności rozpoznawania sytuacji rodzinnej dziecka oraz jej oceny, doskonalenie umiejętności opiekuńczych, umiejętności radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi oraz związanymi z kompensacją opóźnień rozwojowych dziecka, wiedzę o uzależnieniach, zagadnienia organizacji opieki nad dzieckiem i możliwości uzyskania wsparcia w wychowywaniu dzieci, zasady finansowania rodzin zastępczych, informacje o zadaniach, kompetencjach PCPR. Na szkoleniach tych została poruszona tematyka wpływu przemocy na rozwój dziecka, a także zostały przedstawione metody dyscyplinowania dzieci bez używania przemocy.

12. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie utworzyło w 2020 roku wykaz interwentów, którzy wyrazili zgodę na współpracę z KPP TG w 2020 roku, w celu zapewnienia wsparcia psychologicznego dla małoletnich oraz dorosłych ofiar przemocy. Na wykazie znalazło się 6 interwentów (m. in. psychologów i pedagogów).

13. W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach zrealizowało projekt „ABECADŁO bez przemocy” w ramach Programu Ośłonowego „WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE” EDYCJA 2020 r. Priorytetu II. Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie. W ramach projektu zrealizowano 12 spotkań grupy wsparcia, w których udział wzięło 7 osób. Przeprowadzono także warsztaty WenDo w wymiarze 16 godzin na każdą z 2 grup, w których udział wzięły łącznie 23 kobiety. Dla seniorów zrealizowano warsztaty edukacyjne z zakresu zagadnień dotyczących przyczyn i skutków przemocy wobec seniorów. Zrealizowano dwie edycje warsztatów po 16 godzin, łącznie 32 godziny, w których udział wzięło łącznie 24 osoby. Dzięki projektowi realizacja takich działań jak grupa wsparcia, warsztaty edukacyjne z zakresu przyczyn i skutków przemocy oraz warsztaty WenDo była możliwa do zorganizowania oraz przyczyniła się do wsparcia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Tarnogórskim w sposób profesjonalny, dający możliwość wczesnej, sprawnej, efektywnej, godnej i skutecznej interwencji w przypadku zagrożenia lub doznawania przemocy w rodzinie. Pozyskane dofinansowanie pozwoliło w sposób profesjonalny zorganizować powyższe działania, w sposób kompleksowy zorganizować warsztaty i spotkania oraz zatrudnić specjalistyczną kadrę. Na realizację projektu wydatkowano kwotę 19 739,99 zł, z czego 8 992,00 zł stanowił wkład własny, a 11 408,00 dotacja otrzymana z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

14. Uchwałą nr 146/780/2020 Zarządu Powiatu Tarnogórskiego z dnia 2 listopada 2020 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego Powiatu Tarnogórskiego w latach 2021-2023 z zakresu pomocy społecznej polegającego na zapewnieniu okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, wśród których mogą znajdować się osoby doświadczające przemocy w rodzinie. Celem otwartego konkursu ofert było wyłonienie oferty, powierzenie i udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego Powiatu Tarnogórskiego w latach 2021 – 2023. W dniu 14 grudnia 2020 r. uchwałą nr 155/823/2020 Zarządu Powiatu Tarnogórskiego rozstrzygnął konkurs i powierzył realizację zadania Caritas Diecezji Sosnowieckiej z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Korczaka 5. Zadanie realizowane będzie od 2021 roku po podpisaniu umowy z organizacją. Zadaniem organizacji jest zapewnienie miejsc całodobowego, okresowego pobytu dla osób, o których mowa w § 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, podjęcie intensywnych działań ukierunkowanych na przezwyciężenie sytuacji kryzysowej. Zadanie publiczne jest realizowane na rzecz mieszkańców Powiatu Tarnogórskiego. Zadanie realizowane będzie w latach 2021-2023, na jego realizację przeznaczono kwotę 69 459,50 zł.

15. W okresie od 1 do 19 listopada 2020 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach włączyło się w światową kampanię „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” organizowaną przez Fundację Po DRUGIE. Na terenie PCPR zorganizowano konkurs „Buduj tarczę”, który był skierowany do dzieci objętych pieczą zastępczą. Dzieci zaproszono do podzielenia się w formie pracy plastycznej swoimi sposobami na radzenie sobie z trudnościami i nieprzyjemnymi emocjami. W odpowiedzi na konkurs wpłynęło 9 prac, wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni gramy planszowymi.

16. Pracownicy PCPR stale podnoszą swoje kwalifikacje z obszaru profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, panelach eksperckich i innych. Okresie sprawozdawczym uczestniczyli w poniższych wydarzeniach obejmujących swoją tematyką obszar przeciwdziałania przemocy:

- szkolenie „Przemoc seksualna wobec dzieci”,
- szkolenie „Przemoc domowa wobec kobiet”,
- konferencja V Ogólnopolskie Forum Dobrych Praktyk „Młodzież w obliczu przemocy – profilaktyka i interwencja”,
- Ogólnopolska Konferencja „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”,
- panel ekspercki „Silniejsze i bezpieczniejsze! Jak ludzie, organizacje i instytucje mogą skuteczniej zapobiegać i reagować na przemoc wobec kobiet z niepełnosprawnościami”.

17. W dniu 17 grudnia 2020 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach zorganizowano spotkanie edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec seniorów we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Tarnowskich Górach, w którym udział wzięło 6 senierek. Spotkanie poprowadził funkcjonariusz KPP w Tarnowskich Górach. Celem spotkania edukacyjnego było uwrażliwienie seniorów na sytuacje, w których mogą być narażeni na przemoc oraz naukę skutecznych metod radzenia sobie w takich sytuacjach. Seniorom została przekazana wiedza z zakresu właściwego reagowania, rozpoznawania przemocy i sposobów przeciwstawienia się jej. W trakcie spotkania przedstawiono najczęściej pojawiające się formy przemocy wobec seniorów. Zwrócono także uwagę na przemoc ekonomiczną stosowaną wobec seniorów przez ich bliskich. Seniorzy zostali również uwrażliwieni na próby oszustw i wyłudzeń, które nasiliła sytuacja związana z pandemią.

18. W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji Programu Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Tarnowskich Górach zwróciło się korespondencyjnie z prośbą do 43 parafii oraz 2 związków wyznaniowych z terenu powiatu o wprowadzenie elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programu nauk przedmażeńskich, w celu podniesienia poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie i zmianie postrzegania przez społeczeństwo przemocy w rodzinie.

19. Na stronie internetowej pcpr.tarnogorski.pl funkcjonuje zakładka Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie, gdzie na bieżąco umieszcza się informacje dotyczące realizowanych przez tut. Centrum programów korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych i innych programów i projektów skierowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie. Powyższe informacje są również kierowane do instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Powiatu Tarnogórskiego wraz z broszurą informacyjną dotyczącą zasad przystąpienia i uczestnictwa w programach.

20. W ramach realizacji projektu Powiatowe Centrum Usług Społecznych zorganizowano warsztaty wyjazdowe wspierająco – profilaktyczne skierowane do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, w których udział wzięło 38 osób (12 rodzin) oraz wyjazdowe warsztaty edukacyjne skierowane do rodziców zastępczych, w których udział wzięło 59 osób. W trakcie warsztatów przeprowadzono trening asertywności i radzenia sobie z przemocą dla kobiet WenDo zawierające elementy samoobrony fizycznej (ciosy i uniki, uwolnienia z chwytów), elementy treningu asertywności – asertywna komunikacja werbalna i niewerbalna, wzmacnianie poczucia pewności siebie, świadomości własnych granic, rozwijanie własnych umiejętności, w wymiarze 10 godzin dydaktycznych (10 x 45 minut). Dla mężczyzn przeprowadzono warsztaty z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji i profilaktyki przemocy oraz radzenia sobie z emocjami w wymiarze 10 godzin dydaktycznych (10 x 45 minut), obejmujące między innymi zagadnienia z zakresu antydyskryminacji – reagowanie, dyskryminacja, język nierównościowy, mowa nienawiści, język równościowy, porozumienie Bez Przemocy, przemoc, ableizm, ageizm, antysemityzm, homofobia, molestowanie seksualne, normalność, płęć, transpłciowość, przemoc seksualna, rasizm, seksizm, stereotypy, rola społeczna.

21. W okresie sprawozdawczym w ramach projektu Powiatowe Centrum Usług Społecznych zorganizowano szkolenie pn. „Dziecko krzywdzone”. Celem szkolenia było uwrażliwienie opiekunów zastępczych oraz pracowników PCPR na problem przemocy i wykorzystywania seksualnego dziecka, zaznajomienie z formami krzywdzenia dzieci, czynnikami ryzyka krzywdzenia oraz symptomami u dzieci doświadczających przemocy i wykorzystywania seksualnego, zwiększenie uważności na dzieci krzywdzone lub zagrożone krzywdzeniem, nabycie umiejętności nawiązania kontaktu i prowadzenia rozmowy w sytuacji podejrzenia krzywdzenia. Łącznie w szkoleniu wzięło udział 16 osób tj. 12 osób z rodzin zastępczych, 2 specjalistów pracy z rodziną, 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.